

Stefan Moysa

"Der Gedanke is eine seltsame Weite :
Betrachtungen, Gedichte", Karol
Wojtyła, tłum. Karl Dedecius,
Freiburg-Basel-Wien 1979 : [recenzja]

Collectanea Theologica 50/4, 195

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Książka jest oparta na bogatej wiedzy dotyczącej chrześcijańskiego Wschodu, choć może materiał faktograficzny góruje nad teologiczną analizą czy syntezą. W swoich zdaniach autor jest umiarkowany, nie chce udowadniać z góry powziętych tez. Dlatego też książka może odegrać dużą rolę w dialogu między Kościołami — prawosławnym i rzymskokatolickim. Dialog ten wchodzi obecnie w nową fazę i nie będzie mógł pominąć problemu sakramentów.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Karol WOJTYŁA, *Der Gedanke ist eine seltsame Weite. Betrachtungen, Gedichte*, tłum. Karol Dedećius, Freiburg-Basel-Wien 1979, Verlag Herder, s. 205.

Książka zawiera utwory poetyckie napisane przez obecnego papieża wówczas, gdy był najprzód biskupem pomocniczym, a potem arcybiskupem i kardynałem w Krakowie. Tłumaczem jest Karol Dedećius, Niemiec urodzony w Łodzi, który przełożył już 25 tomów polskiej poezji i otrzymał nagrodę polskiego Penclubu oraz Związku Literatów Polskich za rok 1978.

Tytuł zbioru — „Myśl jest przestrzenią dziwną” — wzięty jest z wiersza, w którym autor pod metaforą walki Jakuba z aniołem pragnie wyrazić zmaganie się słów z myślą i trudność jednoznacznego wyrażenia tej myśli, która ostatecznie prowadzi człowieka do transcendencji.

Utwory są zasadniczo ułożone w porządku chronologicznym, tak jak ukazywały się w „Tygodniku Powszechnym” i w „Znaku”, choć czasami dla względów treściowych porządek ten nie jest uwzględniony. Na przykład wiersz *Profile Cyrenejczyka* umieszczony został jako jeden z początkowych, gdyż jest okazją do tego, by nakreślić profile, zarysy, kontury innych ludzi, aby ich człowieczeństwo ukazywało się na tle tego co boskie. Wiersz *Kamieniołom*, napisany w roku 1956, ale przeżyty w roku 1941, gdy Karol Wojtyła był robotnikiem w kamieniołomach w Zakrzówku, opisuje ciężar pracy ludzkiej i opór materii, który prowadzi do inspiracji duchowej i poetyckiej.

Utwór *Kościół* powstał w jesieni 1962 roku pod wpływem soboru, który zebrał braci ze wszystkich stron świata, aby razem ciągnęli łądz Ewangelii. Z kolei wiersz *Myśląc ojczyzna...* jest chronologicznie ostatnim opublikowanym utworem (styczeń—luty 1979 roku) i wyraża wkorzenie w ziemię ojczystą, które człowieka otwiera na uniwersalizm. A więc jakby odczucie prorocze, że trzeba będzie opuścić ojczyznę dla służby powszechnej.

Twórczość filozoficzna i literacka Karola Wojtyły jest już przedmiotem licznych studiów i dociekań. Tutaj jedynie sygnalizujemy zbiór utworów świadczących o tym, że i w krajach języka niemieckiego twórczość ta wzbudza wielkie zainteresowanie.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Heinrich FRIES, *Von der Lebenskraft des Glaubens*, Freiburg-Basel-Wien 1979, Verlag Herder, s. 144.

Różne kazania, przemówienia i konferencje, posiadające charakter bardziej duchowy i egzystencjalny, zostały tutaj zebrane i podzielone na trzy grupy tematyczne: pytanie o Jezusa, problemy etyczne i zagadnienia dotyczące jedności chrześcijan.

W pierwszym rzędzie autor zastanawia się nad tym, jak pytanie o Jezusa pozostaje zawsze żywe, jak Jego postać intryguje nie tylko chrześcijan, ale też ludzi nie mających z chrześcijaństwem żadnego związku. Nierzadko afirmują oni osobę Jezusa, odrzucając Kościół, co się wyraża w sloganie: „Jezus — tak, Kościół — nie”. Na pytanie o Jezusa autor odpowiada analizując w